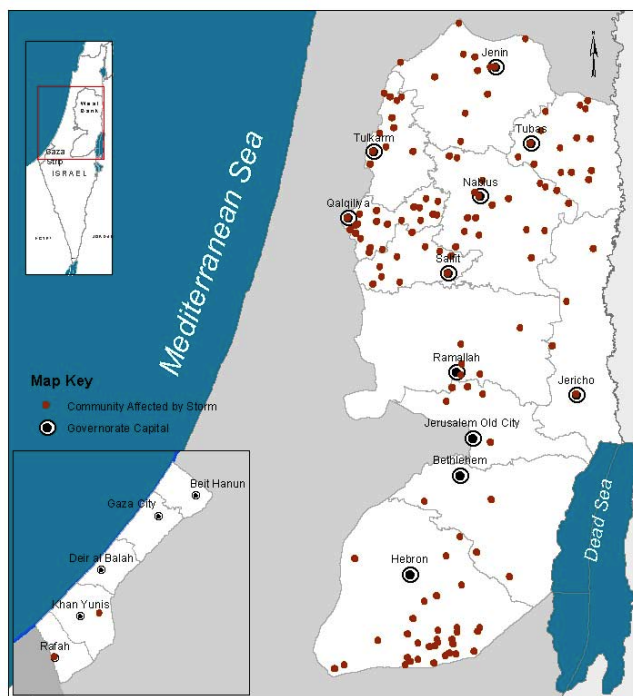

המשרד לתיאום עניינים הומניטריים השטח הפלסטיני הכבוש:
השטח הפלסטיני הכבוש: סערת החורף
 (דוח מצב (נכון ל-16 בינואר 2013, שעה 15:00)

דוח זה, המופק על ידי המשרד לתיאום עניינים הומניטריים בשפ"כ בשיתוף פעולה עם ארגונים הומניטריים אחרים, מכסה את התקופה שבין ה-7 ל-16 בינואר 2013 (שעה 15:00).

נקודות עיקריות

- בין ה-7 ל-10 בינואר פגעה בשטח הפלסטיני הכבוש (שפ"כ) סערת חורף שהתאפיינה בגשמים כבדים, רוחות עזות, טמפרטורות נמוכות ושלגים.
- כ-12,500 בני אדם הושפעו באופן שילי מאובדן של מבני מגורים ומקורות מחייה חקלאיים או מנזקים שנגרמו להם, כתוצאה מהצפות ומרוחות עזות.
- כ-200 בתים ניזוקו קשות או נהרסו כליל ו-650 בני אדם נעקרו באופן זמני מבתיהם.
- תנאי מזג האוויר הקשים החריפו עוד יותר את הפגיעויות הקיימות, הנובעות מהגבלות תנועה, גישה ותכנון שעימן מתמודדות קהילות פלסטיניות.
- אירוע מזג אוויר קיצוני זה הדגיש את הצורך בהשקעה מוגברת בצמצום של סכנת אסון, במוכנות וביכולות התגובה של מדינת פלסטין.

12,500 בני אדם נפגעו	190 קהילות נפגעו	650 בני אדם נעקרו זמנית מבתיהם	5 בני אדם נהרגו	1,570 בתים ניזוקו	40 אחוזים מכמות המשקעים השנתיים הממוצעת ירדו ב- 48 השעות הראשונות של הסערה.
-------------------------	---------------------	--------------------------------------	--------------------	----------------------	---

סקירת מצב

סערת חורף, מהעזות שנרשמו בעשורים האחרונים, הכתה בשטח הפלסטיני הכבוש (שפ"כ) בין ה-7 ל-10 בינואר. הסערה התאפיינה ברוחות עזות, גשמים כבדים, טמפרטורות נמוכות ושלגים. ב-48 השעות הראשונות של

www.ochaopt.org

The mission of the United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA) is to mobilize and coordinate effective and principled humanitarian action in partnership with national and international actors.

Coordination Saves Lives

הסערה ירדו גשמים בלא הפסקה, בכמויות שהגיעו באזורים מסוימים של צפון הגדה המערבית ליותר מ-260 מ"מ; בסך הכול ירדו ביומיים אלה יותר מ-40 אחוזים מכמות המשקעים הממוצעת לעונה. רוב הנחלים והנהרות הגיעו לגבול קיבולתם וחלקם גאו מעל גדותיהם. בשילוב עם מצבה הרעוע ממילא של תשתית הביוב והניקוז באזורים רבים של השפ"כ, גרמו הגשמים הכבדים להצפות חסרות תקדים. היומיים האחרונים של הסערה הביאו עימם טמפרטורות נמוכות מן הממוצע לעונה ושלימים כבדים (עד לגובה 20 ס"מ) באזורים שגובהם יותר מ-700 מטרים.

דוחות שטח ראשוניים מצביעים על כך שכ-12,500 בני אדם בכ-190 קהילות בגדה המערבית וברצועת עזה נפגעו ישירות מן הסערה. נפגעים פלסטיניים כללו שלושה בני אדם שטבעו ואדם אחד שמת מכוויות בצפון הגדה המערבית; וברצועת עזה נהרג לפחות אדם אחד ושלושה נפצעו כשמנהרות התמוטטו בשל הגשמים הכבדים. בנוסף על כך, ברחבי השפ"כ נפצעו יותר מ-20 בני אדם בתאונות הקשורות במזג האוויר. 650 בני אדם בקירוב נעקרו באופן זמני מבתיהם, אף שחלקם הצליחו לשוב אליהם זמן קצר אחרי תום הסערה.

הפגיעה קשורה בעיקר לנזק או לאובדן של דיור ושל תשתיות ונכסים חקלאיים (אלה כוללים חממות, מחסים לבעלי חיים, חיות משק ויבולים) בשל ההצפות והרוחות העזות. בנוסף על כך גרמו תנאי מזג האוויר הקיצוניים גם להפסקות חשמל ממושכות, לשיבושים בגישה לשירותים בשל הצפת כבישים, ולהשעיית הלימודים בבתי ספר.

עם הנפגעים קשה ביותר בצפון הגדה המערבית נמנו תושבי אזורים עירוניים בנפות טול כרם וקלקיליה, וכן חקלאים. בבקעת הירדן ובאזורי מרכז הגדה המערבית ודרומה נפגעו קשה ביותר קהילות בדואים ורועים, שדיווחו על אבדנים ניכרים של רכוש וכן על עקירה של משפחות אחדות. ברצועת עזה ספגה רפיח את הנזק הכבד ביותר לדיור, בעיקר בשל הצפות, ואילו בעיר עזה ניזוקו בתים רבים מן הרוחות העזות. על פי הדיווחים נהרסו גם חממות במספר רב, במיוחד בצפון הגדה המערבית וברצועת עזה, ואלפי עופות מתו בשל הטמפרטורות הנמוכות והצפות של הלולים.

עבור בני אדם רבים החריפה הסערה פגיעויות קיימות, הנובעות מן המדיניות המגבילה המיושמת על הקהילות הפלסטיניות בשפ"כ:

- היעדר תכנון מספיק ואי-היכולת להשיג היתרי בנייה תרמו למצבם המעורער של המבנים לדיור ושל המחסים לבעלי חיים בקהילות רועים רבות בשטח C של הגדה המערבית, והצטרפו לפגיעתו של מזג האוויר הקיצוני.
- אזורים עירוניים שהגדר (העשויה קירות בטון) מקיפה אותם באופן חלקי, כמו בערים קלקיליה וטול כרם שבצפון הגדה המערבית, ובכפר עקב שבירושלים המזרחית, הוצפו בשל סתימת מערכות הניקוז העוברות מבעד לחומות. מצב דומה נגרם גם בעיר העתיקה של חברון, כתוצאה מעשרות חסימות של צה"ל שמנעו ממי הגשמים להתנקז.
- מספר כפרים, כמו כפר קדום שבנפת קלקיליה, בודדו באופן זמני לאחר שדרך הגישה היחידה שבה מורשים תושביהם להשתמש (בשל הגבלות הגישה שמטיל הצבא הישראלי) הוצפה.
- המצור רב השנים שמטילה ישראל על רצועת עזה גרם, במשך הזמן, להידרדרות באיכות הדיור והתשתיות הבסיסיות (כגון מערכות ביוב), שלא הצליחו לעמוד בגשמים הכבדים וברוחות העזות.
- הגשמים הכבדים הגדילו את הסיכון לחייהם של עובדי המנהרות, שהן תוצאה נוספת של המצור על עזה; במהלך הסערה התמוטטו שתי מנהרות וגרמו למותו של עובד אחד; שניים עדיין נעדרים על פי הדיווחים ושלושה אחרים נפצעו.

ההתערבויות של תגובות החירום יושמו ברובן על ידי צוותי ההגנה האזרחית הפלסטיניים (בעיקר מבצעי חיפוש והצלה) ואגודת הסהר האדום הפלסטינית, בתיאומם של משרדי מושלי הנפות השונות. ככל שהתבררו היקף הסערה ופגיעתה, החלו

סוכנויות של האו"ם וארגונים לא ממשלתיים בינלאומיים להתערב בכדי לסייע למאמצים המתמשכים, במתן מענה לצרכים המתהווים וכיסוי פערים באזורים שבהם כבר פעלו. התערבויות של ארגונים בינלאומיים כללו חלוקת פריטים שאינם מזון, כמו יריעות פלסטיק, מזרנים ושמיות, וכן סיוע במזון. כרגע מתנהל אומדן מקיף של הנזק למגזר החקלאי, בניהולו של משרד החקלאות הפלסטיני, שעל פי תוצאותיו תפתח הרש"ף תוכנית תגובה. למרות מאמציהם של גופים מקומיים לתת מענה מהיר לצרכים הומניטריים, אירועי מזג האוויר הקיצוניים הללו הדגישו את הצורך בהגברת ההשקעה במערכות וביכולות לצמצום סכנת אסונות בקהילות ובממשל המקומי והמרכזי. הצוות המוביל של ארגוני הסיוע בשפ"כ נכון לתמוך במדינת פלסטין במובן זה.

צרכים הומניטריים ותגובות הומניטריות

מחסה ופריטים שאינם מזון

צרכים

סיוע הגיע ל-45% מהקהילות המושפעות בגדה המערבית

מידע ראשוני מצביע על כך שיותר מ-1,570 בתים ברחבי השפ"כ ניזוקו בשל הצפות ורוחות עזות, שני שלישים מהם בגדה המערבית ושליש ברצועת עזה. כ-200 מן הבתים הללו, רובם הגדול בגדה המערבית, נהרסו או שניזוקו קשות, נזקים שגרמו לעקירתם של כ-650 בני אדם. - רצועת עזה: 530 בתים, 43 אחוזים מהם בעיר עזה ו-22 אחוזים מהם באזור רפיח; 20 משפחות נעקרו באופן זמני.

- צפון הגדה המערבית (נפות ג'נין, שכם, קלקיליה, טול כרם, סלפית וטובאס): 618 בתים ב-91 קהילות; 410 בני אדם נעקרו.

- מרכז הגדה המערבית (נפות רמאללה, ירושלים ויריחו): 223 בתים ב-53 קהילות; 28 משפחות נעקרו.

- דרום הגדה המערבית (נפות בית לחם וחברון): 202 בתים ב-40 קהילות; 104 בני אדם נעקרו.

משפחות שהושפעה לרעה מאובדן בתיהן או מן הנזק שנגרם להם נזקקו לפריטים שאינם מזון, לרבות מזרנים, שמיות, גז לבישול, תנורי חימום, ערכות היגיינה ויריעות פלסטיק.

תגובה

ברצועת עזה, מאמץ קולקטיבי של אגודת הסהר האדום הפלסטינית, משרד הרווחה, סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם ושירותי הסעד הקתולי אפשר למספר רב של משפחות שנפגעו לקבל סיוע כבר במהלך הסערה. הפריטים שחולקו כללו שתי שמיות לכל משפחה שנפגעה, ברזנט, יריעות פלסטיק ותנורי נפט ל-251 משפחות; מזרנים ומערכות כלי מטבח ל-74 משפחות, ומנורות קריאה סולריות ופנסים סולריים ל-50 משפחות.

צופים כי התגובות המתמשכות והמתוכננות של סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם, סיוע רפואי לפלסטין ושירותי הסעד הקתולי יכסו את יתרת הנזקים בתחום המחסה ברצועת עזה. רשות המים של יישובי חוף עזה עובדת סביב השעון כדי לנקז את המים מהאזורים והבתים המוצפים, כשארגון (Save the Children (UK מספק את התמיכה הטכנית.

בגדה המערבית חילקו אגודת הסהר האדום הפלסטינית, משרד הרווחה, סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם, קרן החירום הבינלאומית של האו"ם לילדים (יוניצף) World Vision וארגון ACF (פעולה נגד רעב) פריטים שאינם מזון למשקי הבית

הנפגעים. הפריטים כללו אלפי מזרנים, שמיכות, יריעות ברזנט, מערכות כלי מטבח ותנורי חימום, וכן אוהלי מגורים למספר קהילות רועים.

יחד עם זאת, בשל בעיות גישה והמספר הרב של המשפחות שנפגעו, שיעור הכיסוי בגדה המערבית היה מוגבל יותר מאשר ברצועת עזה. בנפות הצפוניות של הגדה המערבית הגיעו עד עתה ל-38 אחוזים מהקהילות הנפגעות (33 מתוך 87). במרכז הגדה המערבית ובדרומה ניתן עד עתה סיוע ל-43 אחוזים מהקהילות הנפגעות.

פערים

הפערים הגדולים ביותר במונחים של צרכים מיידיים במחסה ובפריטים שאינם מזון מרוכזים בצפון הגדה המערבית, שם שיעור משקי הבית שאליהם הגיעו צוותי הסיוע הוא הנמוך ביותר, ולאחר מכן באזורים במרכז הגדה המערבית ובדרומה. הצרכים המיידיים ברצועת עזה כוסו ברובם.

בטווח הבינוני והארוך, סביר להניח כי רוב המשפחות שבתי המגורים שלהן נהרסו או ניזוקו קשות יזדקקו לסיוע כספי כדי לתקן את בתיהן או לבנותם מחדש. בנוסף, משפחות רבות המתגוררות בתנאי דיור רעועים ברצועת עזה ובקהילות בדואים או רועים בגדה המערבית יזדקקו לסיוע בכדי לשפר את מוכנותן לקראת יתרת עונת החורף. ולבסוף, התגובה המהירה והיעילה של אגודת הסהר האדום הפלסטינית ומשרד הרווחה רוקנה את מלאי הפריטים שאינם מזון שברשותם; יש לחדש בדחיפות את מאגרי המלאי הללו, על מנת להבטיח שגופים אלה יוכלו להגיב לצרכים הנותרים ולכל צרכים עתידיים שהם.

צרכים

600

משפחות בדרום הגדה המערבית צוידו בתלוישי מזון

הצרכים בתחום הסיוע במזון קיימים בעיקר בקרב קהילות רועים ומשפחות עירוניות עניות, שמאגרי המזון שלהן ניזוקו או נהרסו בשל תנאי מזג האוויר, ושיאידו גם את נכסי הדיור והייצור שלהן. משרד הרווחה, יחד עם משרדיהם של מושלי הנפות השונים ומגזר הביטחון התזונתי, מנהלים אומדנים מלאים של המשפחות הנפגעות.

תגובה

ברצועת עזה הפעילו סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם ותוכנית המזון העולמית את החלוקה הרגילה שלהן, למטופלים המונים כמעט 1.1 מיליון בני אדם. בנוסף חילק משרד הרווחה יותר מ-2,700 חבילות מזון למשפחות הפגיעות והחלשות ביותר שהושפעו לרעה על ידי הסערה.

בנפות טול כרם וקלקיליה מחלקת תוכנית המזון העולמית תלושי מזון ליותר מ-900 משפחות שזוהו. את התלושים ניתן לפדות בחנויות מקומיות ולקבל תמורתם חלב, יוגורט, גבינה, שימורי מזון, סוכר, אורז, שמן צמחי, מלח וקטניות בשווי של עד 300 ש"ח. הן תוכנית המזון העולמית והן סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם מתמקדות גם בקהילות בדואיות בשטח C, ביניהן רמון (נפת רמאללה) ופרעה (נפת חברון), וכן בית חנינא אל בלד בנפת ירושלים.

פערים

אין מה לדווח

חקלאות

צרכים

100,000

עופות נהרגו בצפון הגדה המערבית

תנאי מזג האוויר הקיצוניים פגעו קשות במגזר החקלאי. מידע ראשוני מצביע על כך שמאות משפחות התלויות למחייתן במרעה ובחקלאות ספגו נזקים כבדים, ביניהם לחממות, ליבולים בשדה הפתוח, לחיות משק ולמחסים לבעלי חיים. צופים כי הנזק, שהיקפו המדויק עדיין אינו ידוע, יהיה נרחב.

דיווחים ראשוניים מצביעים על כך שאובדן של מחסים לבעלי חיים גרם לשיעורי תמותה מוגברים של חיות משק. עובדה זו מדאיגה במיוחד בכל האמור בעמידותן של קהילות רועים חלשות ופגיעות מלכתחילה, והיא מצריכה תגובה מיידית. תת-מגזר העופות נפגע גם הוא פגיעה קשה – בצפון הגדה המערבית בלבד נהרגו יותר מ-100,000 עופות. שיעור גידולי החממות והשדה הפתוח שנהרסו או ניזוקו היה גבוה במיוחד בצפון הגדה המערבית, כמו גם בחלקים הצפוניים והדרומיים של עזה.

תגובה

משרד החקלאות מנהל כרגע אומדן ברמת ההנהלה, בכדי לתעד את הנזק ולאסוף את הנתונים לתוכנית תגובה. במקביל השיק המשרד פנייה לקהילה הבינלאומית, לתמיכה בשיקום המבנים שניזוקו ולמניעת אבדנים נוספים.

פערים

התגובה בתחום זה טרם החלה.

תיאום כללי

את התיאום הכולל של התגובה הנהיגו משרדי מושלי הנפות השונים, לצד אגודת הסהר האדום הפלסטינית וההגנה האזרחית הפלסטינית. אף שכל הנפות היו מסוגלות להגיב, רמות המנהיגות והיעילות היו שונות. האתגרים השכיחים ביותר היו היעדר בהירות של תפקידים ותחומי אחריות בתוך משרדי מושלי הנפות, ונהלים לא עקיבים של תקשורת ושיתוף מידע. אתגרים אלה היקשו על גיבוש וניתוח מוקדמים של הפגיעה והתגובה. כמו כן הדגישו האתגרים הללו את הצורך הדחוף בחיזוק יכולותיו של השלטון בכל האמור בניהול אסונות ומקרי חירום, לרבות הבטחת זיקה קרובה יותר עם יכולות כאלה בקהילה ההומניטרית הבינלאומית.

כוחות המשימה והמגזרים של הקהילה הבינלאומית עבדו בצמוד לגופים המקבילים במשרדי שלטון מרכזיים, והתיאום בשטח התנהל באופן מתמשך בין השותפים המקומיים והבינלאומיים, בתמיכת המשרד לתיאום עניינים הומניטריים, על מנת למטב את היכולות הקיימות ולהימנע מחפיפות. כמו כן, הצוות המוביל של ארגוני הסיוע בשפ"כ נפגש ב-11 בינואר לישיבה מיוחדת, שהתמקדה באומדן ובתגובה על מזג האוויר הקיצוני.

בו ביום קיים ראש הממשלה סלאם פאייד ישיבת ממשלה מיוחדת, שנקבעה על מנת לדון במאמצי הממשלה לתת מענה לפגיעות הסערה. הוקמה ועדת חירום, בפיקוחו של ראש הממשלה, שתפקידה לפקח על תגובת הממשלה. בהודעה לעיתונות לאחר הישיבה הכיר הקבינט בתמיכה שכבר התקבלה מחברי הצוות המוביל של ארגוני הסיוע בשפ"כ ו"הדגיש את החשיבות של תגובה מצד מדינות וארגונים אחרים לצרכים המזוהים".

למידע נוסף, אנא פנו לאתר www.ochaopt.org

For further information, please contact:

Ramesh Rajasingham, Head of OCHA oPt, rajasingham@un.org, Tel: +972 2 582 9962, Mobile: +972 54 331 1801
Victoria Metcalfe, Head of Communications Unit, metcalfe@un.org, Tel: +972 2 582 9962, Mobile: +972 (0)54 3311826

For more information, please visit www.ochaopt.org